

Uleåborgs fängelse

Information för nyintagna

Brottsförklaringsmyndigheten

Julkinen

RISE/2470/2024

2.5.2024

Innehåll

1 Allmänt	3
1.1 Om fängelset	3
1.2 Ansvarig tjänsteman och förtroendet med förhållandena på anstalten.....	4
1.3 Plan för strafftiden.....	4
2 Häktning	5
3 Fängelsestraff och syftet med verkställigheten	6
3.1 Beslut om strafftid	6
3.2 Övervakad frihet på prov	6
4 Basvård och boende	7
4.1 Klädsel, linne och klädvård samt renlighet	7
4.2 Mathållning och kiosk	8
4.3 Rökning.....	8
5 Innehav av egendom.....	9
5.1 Saker du får ha	9
5.2 Att ta saker till fängelset.....	9
5.3 Att lämna saker ifrån sig	10
6 Kontakter med omvärlden	11
6.1 Telefoni.....	11
6.2 Brev och postförsändelser	11
6.3 Att motta mejl.....	12
6.4 Internet och arbetsstationer för elektronisk kommunikation	13
7 Inkomster och penninghantering	14
7.1 Inkomster	14
7.2 Penninghantering.....	14
8 Besök	15

9	Permission.....	16
9.1	Permission på basis av strafftidens längd	17
9.2	Permission av viktigt skäl.....	18
9.3	Permission av synnerligen viktigt skäl	18
10	Deltagande i sysselsättning.....	18
10.1	Arbetsdrift	19
10.2	Studieverksamhet.....	19
10.3	Rehabiliterande insatser	19
10.4	Elektroniska tjänster	20
10.5	Temporär dispens från sysselsättningsplikt.....	20
11	Fritid	20
11.1	Fritidsaktiviteter.....	20
11.2	Bibliotek	21
11.3	Andlig verksamhet och själavård	21
12	Hälsovård	21
13	Hur man ska bete sig i fängelset	22
14	Rätt att anföra klagan och begära omprövning	23
14.1	Klagan.....	23
14.2	Innehållet i klagan.....	24
14.3	Tillställande av klagan till myndighet som utövar laglighetsövervakning	24
14.4	Begäran om omprövning och anförande av besvär hos förvaltningsdomstol	25
15	Personalens uppgifter och hur man sköter ärenden	26

1 Allmänt

1.1 Om fängelset

Du har anlänt till Uleåborgs fängelse. Det är ett häkte som tar emot både män och kvinnor. I fängelset verkställs också fängelsestraff och förvandlingsstraff för böter. Fängelset har sammanlagt 85 platser, 13 för kvinnliga och 72 för manliga intagna.

Det du håller på att läsa är information för nyintagna till fängelset. Här får du ta del av hur det fungerar i fängelset och vad som gäller när man avtjänar straff eller sitter häktad. Du ska även ta del av fängelsets ordningsstadga, som du är skyldig att efterleva.

Varje avdelning har en egen dagordning där tidschemat för sysslorna på avdelningen framgår, såsom tider för sysselsättningar, promenader, måltider och när dörrarna till cellerna hålls upplåsta. På varje bostadsavdelning finns en pärm med lagar, förordningar, föreskrifter och anvisningar som reglerar avtjänande av fängelse. Pärmerna finns att läsa även på biblioteket. Fängelsets ordningsregler är ett separat dokument som du får när du skrivs in. Dagordningen för din avdelning hittar du på anslagstavlan där. Kontaktuppgifterna till tillsynsmyndigheterna hittar du också på anslagstavlan.

Om du inte är finsk medborgare får du kontakta ditt hemlands beskickning och, om möjligt, få hjälp med tolkning. Är du häktad kan dock dina kontakter med diplomatisk beskickning eller konsulat begränsas om särskilt vägande skäl föreligger som hänför sig till brottsutredning.

Är du tveksam eller undrar över något så är det alltid bäst att vända sig till personalen.

Besöksadress: Uleåborgs fängelse, Nahkatehtaankatu 5 A, 90130 Uleåborg, Finland

Postadress: Uleåborgs fängelse, PB 16, 90101 Uleåborg, Finland

Fängelsets telefonväxel: +358 29 568 6000

Mejladress: oulu.vankila@om.fi och för mejl till intagna vankiposti.oulu@om.fi

1.2 Ansvarig tjänsteman och förtrogenhet med förhållandena på anstalten

Du får en egen ansvarig tjänsteman utnämnd för dig för den tid du är intagen i fängelset. Din ansvarige tjänsteman är aktivt närvarande i vardagen medan du är intagen och ser till att det hela löper smidigt. Med din ansvariga tjänsteman kan du ta upp frågor som gäller dig själv, såsom handläggning av saker som gäller besök och permissioner, elektronisk kommunikation med begränsad tillgång till internet och andra saker i vardagen.

Med honom eller henne ska du dessutom diskutera din straffidsplan, mål uppsatta i den och hur du kan nå upp till dem.

Personalen vid bostadsavdelningen ger dig introduktion i avdelningens verksamhet och hjälper dig med allehanda frågor.

1.3 Plan för strafftiden

Om du är intagen i fängelse för att avtjäna straff har du fått en individuell plan för strafftiden gjord upp för dig innan du kom in. Planen kommer att preciseras i fängelset.

Planen styr hur du kommer att avtjäna straffet och friges eller eventuellt släppas villkorligt fri. I planen för din strafftid slår man fast de mål du ska jobba mot under din tid i anstalten. Utifrån planen och de alternativ som fängelset tillhandahåller blir du hänvisad till någon sysselsättning.

Du kan själv påverka hur planen framskrider genom att aktivt samarbeta med personalen mot de mål som är uppställda i din plan. Hur bra planen framskrider har inverknings bl.a. på dina permissioner och dina chanser att bli överförd till en öppen anstalt och få övervakad frihet på prov. Planens genomförande uppföljs regelbundet, och planen tas upp för granskning och uppdatering minst tre gånger om året.

Om du är häktad, får du ingen plan för strafftiden utarbetad för dig innan du tas in. Med ditt samtycke kan arbetet med att ta fram en plan för din strafftid dock påbörjas redan under häktningstiden.

2 Häktning

Häktning är inget straff i sig utan ett tvångsmedel som används medan förundersökningen och lagföringen pågår. Syftet med häktning är att säkra förundersökning, lagföring och straffverkställighet och att förhindra fortsatt brottslig verksamhet. Beslut om häktning en personer som misstänks ha begått ett brott fattas av domstol.

Häktningen upphör om domstolen, åklagaren eller polisen eller någon annan anhållningsberättigad tjänsteman beslutar att den häktade ska försättas på fri fot. Häktningen upphör senast när tingsrättens dom vinner laga kraft eller hovrätten meddelar sin dom.

Redan innan domen vunnit laga kraft kan du samtycka till verkställighet av straffet och nöja dig med den dom som tingsrätten eller hovrätten som första instans meddelat till den del du har dömts till fängelse. I så fall börjar du tjäna av på ditt fängelsestraff som du ådömts och istället för att tillhöra kategorin häktade övergår till kategorin dömda.

De som är häktade har delvis andra rättigheter och skyldigheter än de dömda, bland annat kan den häktades kontakter begränsas under förutsättningar stipulerade i tvångsmedelslagen. Restriktionerna kan gälla brevväxling, telefoni, besök eller andra kontakter utanför fängelset eller i fråga om samvaro. Beslut om restriktioner av kontakter i samband med häktning och om beslutets fortsatta giltighet fattas av domstolen. Som häktad får du inte delta i sysselsättningar utanför fängelset, såsom arbete eller studier ute i det civila. Som häktad kan du varken placeras i en anstalt utanför fängelset eller beviljas frigång för extern verksamhet under övervakning.

Om du döms till ovillkorligt fängelse för det brott på vilket du blev häktad, dras häktningstiden av från tiden för fängelsestraffet. Har du däremot suttit häktad utan grund, har du rätt att få ersättning av statliga medel på grund av frihetsberövandet. Ersättningen ska sökas hos Statskontoret.

Häktningen kan komma som en överraskning och utan du haft tid på dig att göra dig redo för det. Är du tveksam eller undrar över något så ska du alltid vända dig till personalen och fråga.

3 Fängelsestraff och syftet med verkställigheten

Syftet med verkställigheten av fängelse är att öka din beredskap för ett liv utan kriminalitet och skapa förutsättningar för din återanpassning till samhället. Det är mot detta mål som fängelsepersonalen arbetar i samverkan med dig, var och en i enlighet med sin respektive arbetsbeskrivning. Syftet är att främja ditt fysiska, psykiska och sociala välbefinnande samt att stödja dig i att uppnå de mål som ställts upp för dig för den tid du avtjänar straff. I alla frågor du möter kan du alltid vända dig till din ansvarige tjänsteman eller någon annan anställd.

3.1 Beslut om strafftid

På verkställighetsenheten tar man fram ett beslut som gäller tidsfristerna för ditt straff. Detta sker strax efter att du påbörjat avtjäna straff. Av beslutet framgår

- grunderna för beräkning av strafftid
- tidpunkten då fängelsestraffet eller förvandlingsstraffet för böter blir fullt avtjänat,
- tidpunkten för villkorlig eller annan frigivning, samt
- dagen när prøvotiden löper ut.

I strafftidsbeslutet för den som avtjänar fängelse på livstid anges den tidpunkt vid vilken fången tidigast kan bli villkorligt frigiven. I beslutet om ett kombinationsstraff anges övervakningstiden och tidpunkten vid vilken den börjar löpa.

3.2 Övervakad frihet på prov

Mot slutet av verkställigheten kan du bli släppt och få övervakad frihet på prov, om förutsättningarna för detta är uppfyllda. Om du avtjänar kombinationsstraff kan du inte placeras i övervakad frihet på prov.

Du kan släppas fri på prov under elektronisk övervakning tidigast sex månader innan du räknas bli villkorligt frigiven. Övervakad frihet på prov förbereds omsorgsfullt i samverkan med fängelsepersonalen. Du kan själv påverka din eventuella frihet på prov genom att samarbeta med personalen mot de mål som ställts upp i din plan för strafftiden samt genom att uppföra dig klanderfritt under strafftiden. Du kan också själv ansöka om att få frihet på prov.

4 Basvård och boende

4.1 Klädsel, linne och klädvård samt renlighet

Du får använda dina egna kläder i fängelset. Användningen av egna kläder kan dock begränsas, bland annat av skäl som hänför sig till ordningen i fängelset. Om du vägras att ha ett klädesplagg har du rätt att få ett skriftligt beslut i saken med anvisning om hur man begär omprovning. Du har också rätt att få kläder från fängelset om du inte har lämplig egen klädsel med dig.

Du ska vara korrekt klädd på fängelseområdet. Är du inte säker på om din dräkt är korrekt, kan du alltid fråga personalens mening.

När du jobbar ska du ha klädsel som uppfyller krav som gäller för den konkreta sysslan. Om sysslan förutsätter användning av vissa arbetskläder med tanke på arbetarskydd, får du lämpliga sådana och skyddsutrustning från fängelset. Arbetskläderna tvättar du själv på bostadsavdelningen.

Linnet, såsom lakan, får du av fängelset. Fängelset står för tvättvätskor som du behöver för att upprätthålla normal daglig hygien. Vid behov kan du fråga personalen efter dem.

Brottsförmyndighetens textilier, alltså linne och anstaltspersedlar, tvättas centraliserat på en extern tvättinrättning. Personalen ger dig närmare anvisningar om dagarna för byte av persedlar. Du sköter själv tvätten av dina egna kläder på avdelningen där det finns en tvättmaskin. Avdelningens personal ger dig råd när det gäller att tvätta sina kläder. Tvättmedel tillhandahålls av fängelset. På mottagningsavdelningen lämnar intagna sina smutsiga kläder i tvättpåsar till avdelningens putsarfångar, som tvättar dem och levererar dem till tillbaka till sina ägare.

Det är ditt ansvar att se till att du har det rent och prydligt i din cell. Av säkerhetsskäl får man inte ställa om inredningen i cellen. Kläder och saker ska förvaras i skåpen. Cellerna har maskinell ventilation. Ventilationsanordningarna får inte täckas eller täppas till. När du lämnar cellen ska du släcka ljuset och slå av elektriska apparater. Det är förbjudet att tappa vatten i kranar i onödan. Var och en plockar upp efter sig i gemensamma lokaler, bland annat efter att ha lagat mat. Avfall ska man sortera enligt anvisningarna. Personalen

ger dig närmare anvisningar om städredskap, praxis och arbetsfördelning i samband med städning av gemensamma lokaler.

Elledningarna i varje cell kontrolleras innan fången bosätts där. Om du avsiktligt skadat ledningar, tas den elektriska utrustningen i fråga bort från din cellen. Om utrustningen är din egendom, kommer den att överföras till dina civila tillhörigheter och du kommer inte längre att få inneha den i Uleåborgs fängelse. Om det är fängelsets egendom, får du inte utrustningen till din cell något mer. Eftersom trasig elektrisk utrustning utgör brandrisk, anser man att ha sönder elektrisk utrustning allvarligt äventyrar säkerheten för andra intagna och personalen i fängelset.

4.2 Mathållning och kiosk

På avdelningarna på den gamla sidan serveras de intagna på vardagarna fyra måltider, närmare bestämt frukost, lunch, middag och kvällsmat. De dagar som inte är arbetsdagar i egentlig mening serveras frukost, kombinerad lunch/middag och kvällsmat.

På den nya sidans avdelningar lagar klienterna själva sin frukost av de förnödenheter som fängelset tillställer. Övriga måltider serveras av fängelset.

När du inställer dig frågar personalen dig om du följer en särskild diet och ger dig en blankett att fylla i. Behöver du ha specialkost av hälsoskäl eller på grund av religiös eller annan grundad övertygelse, ska du självmant tala om för detta genast när du tas in.

Du får gå och handla i kiosken en gång i veckan. Kioskdagen på din egen bostadsavdelning kan du kolla i dagordningen. I kiosken säljs matvaror och andra produkter som du behöver i vardagen, tobaksprodukter och samtaltid. Det du handlar i kiosken betalar du med ett betalkort du får dig utställt av Brottsförmyndigheten (se närmare under 7.2 Penninghantering).

4.3 Rökning

Rökning är absolut förbjudet i alla inomhuslokaler i fängelset. Du får röka en gång om dagen under promenaden, om du inte du fått promenaden vägrad. Tobaksprodukterna får du inte ha i din besittning, utan du får dem från övervakningspersonalen till den tid du är ute på rast. Tänddon tillställs av fängelset.

Du kan få nikotinersättningsprodukter för dina eventuella avvänjningsbesvär. Om du önskar kan du få stöd för att sluta röka av personalen på Enheten för hälso- och sjukvård för fångar och Brottsförjldsmyndigheten.

Det är förbjudet att röka i fordon som används för fångtransporter och i fångvagnar som går i tågtrafiken.

5 Innehav av egendom

5.1 Saker du får ha

Du tillåts inneha en rimlig mängd personliga tillhörigheter, dock med hänsyn till tillgång till förvaringsutrymmen, brandskydd och möjlighet att granska föremålen i fråga. Förvägras du att ha ett föremål eller ämne har du rätt att få ett skriftligt beslut i saken med anvisning om hur man begär omprövning.

Läs noga fängelsets ordningsstadga. Där står bestämmelser som gäller innehav av egendom och vilka föremål som du inte får ha.

Observera att om du har planer på att skaffa dig saker utifrån, ska du på förhand försäkra dig om att du kan få ha dem i din besittning eller att de kan förvaras i fängelset.

Personalen på mottagningen gör upp en förteckning över all din medhavd egendom. Det som du inte tillåts ta med dig till cellen tas till säkert förvar, och du får det tillbaka när du skrivs ut. Detta gäller dock ej saker eller ämnen som är farliga eller förbjudna i lagen.

Om du vill byta eller ta ut saker som du har på lagret, specificera dem på ett ärendeformulär och skicka det till mottagningen. Personalen kontrollerar och levererar de tillåtna varorna i den ordning fångarna har begärt få dem från mottagningen. Det är förbjudet att byta saker mellan fångar. Alla byten och övertaganden av varor sker via mottagningsavdelningen.

5.2 Att ta saker till fängelset

Den som kommer och besöker dig kan i samband med besöket överlåta till dig tillåtna varor i en mängd som rymms i en plastkasse på 30 liter. Det kan handla om böcker, kläder

och föremål för personligt bruk, dock inte till exempel hygienprodukter, livsmedel eller tobaksprodukter. Det måste kunna gå att knyta ihop plastkassen så att sakerna inte trillar ut ur kassen. Din besökare får föra med sig saker enbart till dig, inte till andra intagna. Sakerna ska lämnas över till fängelsepersonalen. Besökaren ska på förhand fylla i en blankett av vilken framgår till vem sakerna är avsedda, vem som lämnar dem och vad det är för saker som lämnas in. Samtliga varor som levereras ska förtecknas en för en på blanketten. och de finns att få även i besökslokaler. De saker din besökare lämnat in granskas och upptecknas av fängelsets personal.

Utanför besöken kan man också lämna varor till dig via genom att skicka dem per post. Det ska vara saker som det är tillåtet att inneha i fängelset.

På försändelsen ska det stå:

ULEÅBORGS FÄNGELSE

DITT NAMN

PB 16

90101 ULEÅBORG, FINLAND

Vill du inte att det står Uleåborgs fängelse som leveransadress, ska du be om att få paketet med leverans ända fram till adressaten. Leveransen ända fram till dig är avgiftsbelagd och kostar dig 10 €.

Förvaringsutrymmena på fängelset är begränsade, vilket innebär att inte alla dina ägodelar kan tas in till förvaring på fängelset. Ifall varorna inte får plats i fängelset blir de sända dit du anvisar och på din bekostnad.

5.3 Att lämna saker ifrån sig

Vill du lämna några av dina tillhörigheter till din anhörig eller besökare för att föras bort, ska du kontakta personalen på mottagningen genom att lämna in ett ärendeformulär. Lista de saker som ska föras bort på blanketten och ange namnet på den person som varorna ska överlämnas till. Mottagningsavdelningens personal plockar fram varorna och tillställer dem

till besökaren på besöksdagen. Du kan skicka bort varor också per post på egen bekostnad. Fråga personalen om hur det går till.

6 Kontakter med omvärlden

6.1 Telefoni

Du får ringa samtal till personer utanför fängelset, om inte du är belagd med restriktioner (läs mer om restriktioner i kontakterna i kapitel 2 Häktning). Samtalstid köper du i kiosken. Det går inte att ringa till dig utifrån. Fängelset lämnar heller inte några uppgifter om vilka som är intagna på anstalten per telefon.

Din telefonanvändning betalar du i princip med dina egna medel. Du kan dock ringa på fängelsets bekostnad till bland annat

- din advokat,
- tillsynsmyndigheterna,
- ett samtal vid din inskrivning, och
- för att underrätta en nära anhörig eller någon annan närstående om att du blir överförd till ett annat fängelse.

Läs noga fängelsets ordningsstadga, där hittar du avdelningsspecifika tider som gäller telefoni och relaterade bestämmelser.

6.2 Brev och postförsändelser

Du har rätt till brevkorrespondens per post om inte du har restriktioner på dina kontakter (läs mer i kapitel 2 Häktning).

Dina avgående brev ska du lägga i postlådan på avdelningen som töms av personalen varje vardag på morgonen. På utgående postförsändelser ska man anteckna avsändarens namn så att det syns. Om du inte vill att ditt namn ska visas, ska du överlämna försändelsen personligen till fängelsepersonalen. Det gäller inte brev till myndigheter som övervakar fängelsets verksamhet och till organ som övervakar tillgodoseendet av de

mänskliga rättigheterna. En förteckning över de huvudsakliga tillsynsmyndigheterna hittar du på anslagstavlan på din avdelning.

Det går också att skicka postpaket till dig till fängelset. Märk väl att i fråga om postpaket som kommer till dig ska det i adressfältet för mottagaren antecknas i följande ordning

1) Uleåborgs fängelse

2) Ditt namn

3) Fängelsets adress:

PB 16

90101 ULEÅBORG, FINLAND

4) Avsändarens uppgifter

På detta sätt försäkras det att du får ditt paket. Observera att fängelsepersonalen inte avhämtar från posten paket som adresserats till dig, utan det blir posten som tar dem ända fram till anstalten.

Brev och andra postförsändelser kan granskas i fängelset. Korrespondens mellan dig och tillsynsmyndigheterna granskas inte. Brevkorrespondens mellan dig och din advokat kan endast granskas i undantagsfall. Brevposten delas ut dagligen.

Om pengar, andra föremål eller substanser som det är förbjudet att inneha i fängelset anländer i brevet eller postförsändelsen ska de omedelbart överlämnas till fängelsepersonalen.

6.3 Att motta mejl

På ett slutet fängelse kan du få ta emot mejl. Mejl ska sändas till mejladressen för de intagna vankiposti.oulu@om.fi. I ämnesfältet ska man skriva ditt förnamn och efternamn. I textfältet ska avsändaren skriva sitt eget förnamn och efternamn så att uppgiften om vem som skickat mejlet förmedlas till dig.

Av informationssäkerhetsrelaterade skäl avlägsnar mejlsystemet alla bilagda filer och bilder automatiskt. Du får endast själva meddelandet, inga bilagda filer.

Du kan beviljas tillstånd att skicka och ta emot mejl på fängelsets datorer med begränsad tillgång till internet, om dina kontakter inte begränsats och mejlanvändningen inte anses äventyra ordningen i fängelset. Mejl kan du få använda för att sköta ärenden med myndigheter. Ytterligare uppgifter lämnas av personalen.

6.4 Internet och arbetsstationer för elektronisk kommunikation

Enheten disponerar över arbetsstationer för elektroniska tjänster där de intagna kan använda internet och Skype och studieplattformen Moodle. Det finns begränsningar i hur man kan få använda nätet. Tillstånd att använda internet söks på en separat tillståndsblankett.

Du kan ansöka om tillstånd att använda internet i ärenden som gäller

- försörjning och utkomst,
- sysselsättning och arbete
- utbildning,
- rättsliga frågor,
- sociala ärenden,
- boenderelaterade ärenden eller
- någon annan motsvarande viktig sak.

När du söker om tillståndet ska du motivera varför du ska tillgång till internet, exempelvis betalning av räkningar i nätbanken. Användningen av internet kan övervakas.

Personalen ger dig ytterligare information och handleder dig i användningen av tjänster som kräver stark autentisering. Sådana är många myndighetstjänster, bland annat FPA och Skatteförvaltningen. En del av de elektroniska tjänsterna kan du dessutom utnyttja för att uppnå målen i din plan för strafftiden, exempelvis när det gäller rehabilitering eller studier. På arbetsstationernas ingångssida

<https://www.rikosseuraamus.fi/sv/index/portti.html> finns tematiskt grupperade länkar till elektroniska tjänster.

Mer information om möjligheterna att använda elektroniska tjänster och funktionerna i dem finns under rubriken Elektroniska tjänster. Information om besök som ordnas via videolänk (Skype eller VideoVisit) finns under rubriken Besök.

7 Inkomster och penninghantering

7.1 Inkomster

Om du deltar i arbetsdriften eller någon sysselsättning, utbildning eller rehabilitering betalas du sysselsättningspenning, som är skattefri inkomst. Sysselsättningspenning utgår med 3,01 respektive 4,62 euro för var dag du deltagit i verksamhet.

Sysselsättningspenning brukar till en början utgå enligt den lägsta kategorin.

Är du dömd fånge, så betingas kategorin av sysselsättningspenningen av hur bra de mål som är uppställda i din plan för strafftiden har blivit uppnådda och hur regelbundet och varaktigt du deltagit i sysselsättningarna. Om du är häktad, bestäms kategorin av sysselsättningspenningen i första hand utifrån hur länge och regelbundet deltagandet i sysselsättning har pågått.

Sysselsättningspenningen kan dock helt eller delvis dras in ifall du får stöd från någon annan myndighet, till exempel åtnjuter studiestöd, eller om den av någon annan jämförbar orsak inte behövs.

Utöver sysselsättningspenningen betalas du en brukspenning om 1,60 euro för varje dag som räknas in i strafftiden, även för helger.

När du skrivs in kan brukspenning för 14 dagar betalas ut i förskott så att du ska kunna handla det allra nödvändigaste. Förskottet dras av på påföljande utbetalningar av brukspenning.

7.2 Penninghantering

I fängelset får du ett förbetalt Visa-betalkort. Betalkortet förvaras hos personalen. Det behövs en personlig PIN-kod för att kunna använda kortet.

Med betalkortet går det att göra inköp i kiosken i fängelset. Betalkortet accepteras också utanför fängelset, i butiker, på kaféer och på tåg, överlag på ställen där det går att betala med chipförsedd betalkort. Dessutom är det möjligt att ta ut pengar från bankomater i Finland i upp till 200 euro i månaden. Däremot funkar betalkortet inte för blippbetalning, och det kan inte användas för inköp på nätet. Du kan vända dig till personalen i frågor som gäller användning av betalkortet.

Ta inte med dig några kontanter när du kommer till fängelset. Vid behov får du göra de första inköpen i kiosken med ditt eget bankkort när du skrivs in. Alla förmåner som tillkommer dig betalar Brottsförhållningsmyndigheten in på ditt betalkort.

Dina närstående kan inte överföra pengar direkt till kontot som hör till betalkortet du har fått. Pengar kan överföras till Brottsförhållningsmyndighetens konto, varifrån de överförs till ditt betalkortskonto. Du ska själv se till att den som skickar pengar till dig känner till rekvisiterna på Brottsförhållningsmyndighetens konto. På webbplatsen Rikosseuraamus.fi finns mer detaljerade anvisningar för den som ska överföra pengar.

Vill du själv skicka pengar eller betala räkningar, ska du kontakta fängelsepersonalen.

8 Besök

Du får ta emot besök bland annat av din familj, dina vänner och bekanta, om du inte är ålagd restriktioner i kontakter.

Det kan vara

- övervakat besök,
- oövervakat besök,
- besök av dina barn,
- besök av ditt ombud och
- övervakat besök häktade och fångar emellan.

Besök kan också äga rum via videolänk på Skype eller VideoVisit.

Läs noga fängelsets ordningsstadga. Ordningsstadgan innehåller närmare uppgifter om besökstiderna, hur länge besöken får vara, vilka villkor som gäller och hur man ansöker om besök av olika typer.

Kom ihåg att boka tid för dina besök i god tid så att man hinner med förberedelserna.

Samtliga besökslokaler är rökfria. I besökslokalerna finns leksaker och böcker för barn. Man får inte ta med några egna leksaker, böcker eller blöjor till besöken. För ett småbarn får besökarna ta med dig till besöket ett behövt antal öppnade barnmatsburkar, öppnade tetror med modersmjölksersättning, en tom nappflaska och en napp. Fängelset bjuder barn som kommer på besök på saft i tetror med sugrör. Blöjor får man vid behov av personalen.

Till ett övervakat besök och ett besök av barn får du ta med dig en skälig mängd produkter som du handlat i kiosken. Din besökare ska föra bort alla livsmedel som inte förtärts efter besöket eller slänga dem i sopkärlet i besökslokalen. Livsmedel som blivit över får du inte ta med dig till avdelningen. När besöket tagit slut ska du ta bort sopor och sängkläder från besökslokalen och lämna lokalen i städat skick för nästa besök.

När besökaren är yngre än 18 år

En minderårig kan komma till fängelset för att besöka någon annan än sin egen förälder endast med vårdnadshavarens samtycke. En besökare som fyllt 15 år får dock besöka sin nära anhörig utan samtycke från vårdnadshavaren, om inte vårdnadshavaren explicit motsatt sig besöket. Om den minderåriga besökaren har omhändertagits, blir det barnskyddsmyndigheten som beslutar om samtycket.

En besökare under 15 år ges i regel inte tillträde till fängelse utan ledsagare.

Förutom barnet och ledsagaren kan också andra besökare delta i övervakade möten med barn under 15 år. Under besöket får du bara röra barnet.

9 Permission

Du kan beviljas tillstånd att för en kortare tid avlägsna dig från fängelset, och det kallas för permission.

Om du är dömd och avtjänar straff, kan du få permission med hänvisning till strafftidens längd, ett viktigt skäl eller ett synnerligen viktigt skäl. Den som är häktad kan endast beviljas permission om ett synnerligen viktigt skäl föreligger. Den som är häktad kan dessutom få en kort permission under ledsagning för att kunna sköta ett brådskande och tvingande ärende.

Permissionsansökan ska lämnas in i skriftlig form. Ansökan med bilagor ska du lämna in till personalen på avdelningen.

Beslut om permission tas av fängelsets enhetschef eller biträdande direktör. I vissa fall fattas beslutet vid Brottsåtgärdsmyndighetens av direktören för ansvarsområdet för operativ verksamhet. Permission kan också beviljas under ledsagning.

Tänk på att lämna in permissionsansökan i god tid så att man hinner handlägga den.

9.1 Permission på basis av strafftidens längd

Permission på basis av strafftidens längd kan du få om

- det främjar genomförandet av planen för din strafftid
- det kan anses sannolikt att du kommer att iaktta permissionsvillkoren och
- du förbinder dig att genomgå kontroll av nykterhet och drogfrihet och annan behövlig övervakning.

Permission på grundval av längden på din strafftid kan du få efter att du avtjänat straff så länge att du har kommit fram till den tidigast möjliga permissionstidpunkten. Tidpunkten kan tidigareläggas, om du omsorgsfullt har iakttagit planen för strafftiden. I så fall kan permission beviljas om det är behövligt för genomförandet av planen eller om det i enskilda fall är motiverat för att bevara dina kontakter, upprätthålla dina handlingsförmåga eller av någon annan motsvarande anledning.

Du kan få permission på basis av strafftidens längd i upp till tre dygn inom förloppet av två månader.

9.2 Permission av viktigt skäl

Du kan också få permission om du har ett viktigt skäl. Viktigt skäl kan ha att göra med din familj eller med att sköta ärenden som gäller sysselsättning och utbildning, sociala eller boenderelaterade saker, utkomst och hälsovård.

Permission beviljas för den tid som skötseln av det ärende som ligger till grund för permissionen ofrånkomligen kräver.

9.3 Permission av synnerligen viktigt skäl

Ett synnerligen viktigt skäl kan vara en allvarlig sjukdom eller begravning av en nära anhörig eller någon annan närstående eller någon annan likartad orsak.

Permission beviljas för den tid som skötseln av det ärende som ligger till grund för permissionen ofrånkomligen kräver.

10 Deltagande i sysselsättning

Om du är intagen för att avtjäna fängelse ska du delta i någon aktivitet som anordnas eller godkänds av fängelset under fastställd arbets- och sysselsättningstid. Planen för strafftiden avgör primärt vilken sysselsättning du blir placerad i. Sysselsättningen kan gå ut på att du deltar i fängelsets arbetsdrift, någon utbildning eller rehabiliterande aktivitet, bland annat åtgärdsprogram eller individuella insatser. Hälsotillstånd, bristande funktionsförmåga eller ålder kan ligga till grund för att du får dispens från sysselsättningsplikten.

Om du är häktad, är det frivilligt för dig att delta i arbete och andra aktiviteter. Om du önskar delta så ordnas det så långt det är möjligt. Du kan dock inte beviljas frigång för aktiviteter utanför fängelset, såsom civilarbetstillstånd, studietillstånd eller tillstånd för placering utanför fängelset eller i en extern anstalt. Häktade arbetar i regel som lokalvårdare vid avdelningen.

Personalen ger dig vägledning i användningen av alla tjänster som finns att tillgå i fängelset.

10.1 Arbetsdrift

I Uleåborgs fängelse går arbetsdriften ut på att hålla det rent och propert på avdelningen, diska i köket eller jobba i snickeriverkstaden. Du får veta mer av personalen.

Du kan beviljas tillstånd till att inne i fängelset för egen räkning syssla med någon acceptabel arbetsverksamhet som lämpar sig för att utföras i fängelse. Detta kallas för eget arbete. Det kan handla till exempel om översättningar eller slöjd och hantverk. Beroende på vad det är för arbete kan du få syssla med det också i din cell. Du kan få använda fängelsets arbetsredskap avgiftsfritt.

10.2 Studieverksamhet

När du avtjänar fängelsestraff kan du studera inne i fängelset. Du kan också få studietillstånd, frigång för att kunna studera utanför fängelset.

I Uleåborgs fängelse kan du studera i närundervisning i klassrum, i din cell eller över nätet via Moodle. Du kan avlägga grundskole- och gymnasiestudier medan du avtjänar straff. Det går att fortsätta med studierna i andra fängelser. En extern läroanstalt ordnar i fängelset utbildning som förbereder för yrkesinriktad utbildning. Arbetet på snickeriet är studieorienterat, vilket innebär att du kan avlägga studier vid en läroanstalt samtidigt som du arbetar. Fråga personalen om ytterligare upplysningar när det gäller studier.

10.3 Rehabiliterande insatser

På Uleåborgs fängelse tillhandahålls motiverande samtal för missbrukare. De som ingått en förbindelse att hålla sig fria från droger och alkohol har möjlighet att bo på kontraktsavdelningarna. Det är öppna avdelningar och är belägna på fängelsets nya sida. På kontraktsavdelningen förbinder du dig till drogfrihet och samtycker till tester som hänger ihop med detta

I fängelset ordnas olika slags rehabiliterande aktiviteter. Du får information om dem av personalen och på anslagstavlan på din bostadsavdelning.

I Uleåborgs fängelse tillhandahålls också rehabiliterande insatser som genomförs av utomstående aktörer. Marthaförbundet, Oulun Kris ry, Vuolle settlements Via Vis-

verksamhet, Kris ry Oulu och stiftelsen för stöd till ett liv utan kriminalitet RETS hör till fängelsets permanenta samarbetspartners. Du får närmare information om samarbetspartnerns verksamhet av fängelsepersonalen och på boendeavdelningens anslagstavla.

10.4 Elektroniska tjänster

Du kan uppfylla en del av din plan för strafftiden genom att använda dig av elektroniska tjänster. Information om användningen av arbetsstationerna för elektronisk kommunikation finns under rubriken Internet och elektroniska tjänster. Arbetsstationerna kan använda du till exempel till att sköta ärenden via fjärranslutning med FPA eller främja dina studier på plattformen Moodle.

10.5 Temporär dispens från sysselsättningsplikt

Har du regelbundet deltagit i någon sysselsättning kan du med beaktande av hur din plan för strafftiden framskridit bli befriad från sysselsättningsplikten och få ledigt två vardagar för varje kalendermånad under vilka du regelbundet deltagit i någon sysselsättning.

Om du står åtalad för brott, beviljas du befrielse från sysselsättningsplikten i behövlig omfattning för att kunna förbereda ditt försvar. Du kan få tidsbunden befrielse från skyldigheten att delta också av något annat viktigt skäl eller på grund av temporär arbetsoförmåga.

11 Fritid

11.1 Fritidsaktiviteter

På fritiden kan du delta i fritidsaktiviteter som ordnas i fängelset. Tiderna står angivna i fängelsets dagordning. Utbudet varierar. Vill du vara med och påverka hur aktiviteterna planeras och genomförs, kan du ta upp saken med tjänstemannen med ansvar för fritidsaktiviteterna. Uppdaterad information kan du ta del av personalen och på anslagstavlan i din avdelning. Kolla också i dagordningen.

Det finns gym och idrottshall i fängelset. Möjlighet till promenader har du dagligen under dagordningsenliga tider. Har du restriktioner i dina kontakter, avtalas schemat för motionering och promenader separat med personalen.

Det finns musikinstrument som du får spela på i musikrummet. Också karaoke-utrustning finns att tillgå. Om musikrelaterade saker kan du kontakta handledarna på ett ärendeformulär.

11.2 Bibliotek

Du har möjlighet att använda anstaltens bibliotek och använda allmänna bibliotekstjänster. Bibliotekstiderna framgår av avdelningens dagordning. Också tidningar tas till bostadsavdelningarna och kan läsas där. Du kan dessutom få böcker i fjärrlån från Uleåborgs stadsbibliotek.

11.3 Andlig verksamhet och själavård

Du har möjlighet att delta i andliga sammankomster och få diskutera andliga frågor. På fängelset tjänstgör en pastor som du kan kontakta på ett ärendeformulär. Du kan till exempel få delta i kyrkliga förrättningar och gå i skriftskola (konfirmationsundervisning). Gudstjänster och andra andliga sammankomster anordnas i fängelse av olika församlingar.

12 Hälsovård

Hälsovård för intagna i finländska fängelser tillhandahålls av Enheten för hälso- och sjukvård för fångar, som är underställd Institutet för hälsa och välfärd.

Fånghälsovården har en poliklinik i fängelset där du kan sköta dina hälsorelaterade ärenden. Via polikliniken går det att boka tid till läkare och tandläkare. Sjuksköterskan är anträffbar vardagar. Polikliniken ska du kontakta även i frågor som gäller psykisk hälsa.

Du flyttas tillfälligt till vård eller undersökning utanför fängelset, om din sjukdom eller skada inte kan behandlas inom ramen för hälso- och sjukvården för fångar. Du står under övervakning av fängelsepersonalen när du befinner dig utanför fängelset.

Kontakt med polikliniken tar du genom att fylla i ett ärendeformulär. På boendeavdelningen finns kuvert att tillgå. Du kan skicka ärendeformuläret och handlingar i ett slutet kuvert till polikliniken. Lägg det i postlådan på avdelningen eller ge kuvertet till avdelningens personal.

Mediciner ordinerade till dig ska du ta enligt läkarens anvisningar. Medicinerna ska förvaras i dosett. Läkemedlen är för personligt bruk. Man får inte lägga upp eller gömma dem och överlämna till andra intagna. Oanvända läkemedel ska returneras till personalen i dosetter. En injektionspenna för insulin byter du mot en ny via personalen.

Vid akuta hälsorelaterade problem kontakta fängelsets personal.

13 Hur man ska bete sig i fängelset

Fängelse och häktning regleras av ett flertal normer, regler och anvisningar, och det gäller för dig att ta del av fängelselagen respektive häktningsslagen. Mera ingående anvisningar och föreskrifter finns i fängelsets ordningsstadga, som du är skyldig att efterleva.

Du ska uppträda korrekt mot personalen och andra intagna såväl som andra personer du möter i fängelset. Dessutom är du skyldig att följa personalens anvisningar och befallningar.

Du kan påföras disciplinstraff om du brutit mot bestämmelserna i

- fängelselagen,
- häktningsslagen eller förordning som gäller dem, eller
- Brottsförmyndighetens föreskrifter.

Disciplinstraff kan också påföras om du bryter mot en ordningsstadga där det anges att förseelsen kan leda till disciplinstraff. Disciplinstraff kan också påföras om du inte följer personalens uppmaning eller befallning som gett i syfte att upprätthålla ordningen eller säkerheten i fängelset.

Du kan även få disciplinstraff om du i fängelset eller under uppsikt av en tjänsteman vid Brottsåtgörande myndigheten gjort dig skyldig till ett brott som inte kan förutses medföra strängare straff än böter. Sådana är till exempel

- straffbart bruk av narkotika
- hindrande av tjänsteman
- motstånd mot tjänsteman
- rymning eller försök därtill
- lindrig misshandel
- misshandel eller försök därtill
- lindrig skadegörelse
- skadegörelse
- olaga hot, och
- fånges vapeninnehav.

Om du uppsåtligt eller av oaktsamhet orsakar skada för fängelset (exempelvis utrustning som försvunnit eller brutits) är du skyldig att utge ersättning. Ärendet avgörs i sista hand i domstol.

14 Rätt att anföra klagan och begära omprövning

14.1 Klagan

Om du upplever att du har behandlats osakligt eller misstänker att en myndighet eller tjänsteman inte har iakttagit lagen eller fullgjort sina skyldigheter, kan du skriva ett klagomål till laglighetsövervakaren. Du kan också, om du så önskar, informera till exempel enhetschefen för fängelset om missförhållanden som du upplever. På boendeavdelningen finns kuvert att tillgå.

När problem och konflikter uppstår ska du i första hand diskutera saken med personalen. Att tala med personalen brukar vara det snabbaste sättet att få problemet löst.

Klagomålet ska lämnas in skriftligen och det är avgiftsfritt. Du kan skriva klagomålet i fri form på ditt eget modersmål.

Ett klagomål tas inte upp till prövning om sakförhållandet som det gäller har inträffat för mer än två år sedan. Avvikelse från detta kan göras endast av särskilda skäl.

14.2 Innehållet i klagan

I klagoskriften ska du precisera vilken verksamhet eller åtgärd eller underlåtelse av Brottsförhållingsmyndigheten eller dess tjänsteman som du riktar kritik mot.

Du ska uppge på vilka grunder du anser att Brottsförhållingsmyndigheten eller dess tjänsteman har förfarit på ett felaktigt sätt.

Så långt möjligt bör man även lämna uppgift om tidpunkten för det förfarande eller den underlåtenhet som kritiken gäller.

Det är tillrådligt att i klagoskriften ange om klagan rörande samma ärende anhängiggjorts på annat håll. Kom ihåg att också lämna ditt namn och dina kontaktuppgifter.

14.3 Tillställande av klagan till myndighet som utövar laglighetsövervakning

Lagligheten i Brottsförhållingsmyndighetens, dess enheters och tjänstemäns verksamhet övervakas vid myndigheten genom intern tillsyn. För den interna tillsynen svarar rättsenheten vid Brottsförhållingsmyndigheten.

Brottsförhållingsmyndighetens verksamhet övervakas dessutom av riksdagens biträdande justitieombudsman. Du kan anföra klagomål i samma ärende hos flera myndigheter som utövar laglighetsövervakning, men klagomålet prövas i regel endast hos den myndighet där det först blir anhängiggjort.

En förteckning över de huvudsakliga tillsynsmyndigheterna för fängelsernas verksamhet hittar du på anslagstavlan på din avdelning. Du kan själv posta din klagoskrivelse direkt till myndighet som utövar laglighetsövervakning eller be fängelsepersonalen vidarebefordra den. Du har tillgång till brevpapper och kuvert som fängelset erbjuder när du vill skriva klagoskrivelse. Du kan skicka skrivelsen till tillsynsmyndigheten i ett kuvert som du får försegla. Du kan lämna den för vidarebefordran på fängelsets bekostnad eller posta det själv om du så önskar. Din skrivelse kan du stoppa ner i ett kuvert och lägga i postlådan på avdelningen.

I klagomålsförfarandet behandlas i regel inte sådana beslut som du kan söka ändring i genom begäran om omprövning. I en klagomålsprocess är det dock möjligt att undersöka processuella aspekter av ärendet, till exempel frågan om huruvida rätten att söka ändring har förverkligats.

Brottspåföljdsmyndigheten är inte behörig att pröva klagörenden som gäller hälso- eller sjukvård. Hälsovårds- och sjukvårdstjänster för de intagna produceras av Enheten för hälso- och sjukvård för fångar och lagenligheten i dess verksamhet övervakas av Regionförvaltningsverket i Norra Finland.

14.4 Begäran om omprövning och anförande av besvär hos förvaltningsdomstol

Begäran om omprövning är det primära rättsmedlet när det gäller att söka ändring i ett beslut. Brottspåföljdsmyndighetens beslut som du kan begära omprövning i räknas upp i lagarna som gäller respektive påföljd. Dessa bestämmelser är

- 20 kap. 1 § i fängelselagen
- 15 kap. 1 § i häktninglagen
- 40 § i lagen om övervakad frihet på prov
- 14 kap. 86 § i lagen om verkställighet av samhällspåföljder.

Till ett beslut i vilket omprövning får begäras fogas en anvisning om hur man begär omprövning. Där ges anvisningar om hur begäran om omprövning ska framställas. Begäran om omprövning ska göras skriftligen inom sju dagar från det att du fått beslutet delgivet.

Du kan själv sända begäran om omprövning till den som enligt anvisningen om hur man begär omprövning avgör ärendet, till exempel per brev eller mejl. Utöver att du själv kan lämna in begäran om omprövning till den som enligt anvisningen om hur man begär omprövning avgör ärendet, kan du även ge det till enhetschefen för fängelset för vidarebefordran via personalen på avdelningen.

Om du postar själv din begäran om omprövning, observera att det sker på ditt eget ansvar. I regel ska brevposten vara framme hos adressaten inom 4 till 5 vardagar från

inlämningsdagen. Det är möjligt att begäran om omprövning som du själv postat på grund av postgången och eventuella förseningar inte når den som avgör omprövningsärendet inom sju dagar, varvid din begäran om omprövning inte kan prövas.

Om du inte är nöjd med beslutet som du fått genom omprövningsförfarandet, kan du anföra besvär hos Helsingfors förvaltningsdomstol, se närmare i besvärsanvisning som är bifogad beslutet du fått. Du kan lämna in besvären till förvaltningsdomstolen per post eller via ditt ombud. Inom besvärstiden kan du också lämna dem till chefen för enheten, som utan dröjsmål vidarebefordrar besvären till domstolen.

15 Personalens uppgifter och hur man sköter ärenden

I alla frågor kan du alltid vända dig till din ansvarige tjänsteman eller någon annan anställd.

Det finns också ett flertal externa aktörer som medverkar i fängelserna och besöker intagna. Du kan diskutera med deras representanter och delta i den mångsidiga rehabiliterande verksamhet som de anordnar. Mer information om externa aktörer får du på anslagstavlan i din avdelning och av personalen.

I fängelset arbetar personal av olika kategorier, såsom väktare, brottspåföljdsanställda, handledare och specialhandledare, en pastor, brottspåföljdschefer, biträdande direktörer och enhetschef. Utöver dessa är det sjukskötare och läkare som är anställda vid Enheten för hälso- och sjukvård för fångar som medverkar i fängelsets lokaler. Närmare information om tjänstemännens ansvarsområden och arbetsuppgifter får du av personalen.

För att få en sammankomst med någon anställd ska du fylla i ett ärendeformulär och lämna in det till personalen på din bostadsavdelning. Ärendeformulär finns att få på din bostadsavdelning. Uppge på formuläret vad ditt ärende gäller för att formuläret ska kunna vidarebefordras direkt till respektive tjänsteman.